

Zeměpis

Vyučovací předmět **Zeměpis** vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Zeměpis a je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**. Učivo tohoto předmětu navazuje na učivo 1. stupně, konkrétně na předmět Člověk a jeho svět a kooperuje s dalšími vzdělávacími oblastmi, jako jsou Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví, Člověk a svět práce. Předmět směřuje k tomu, aby žáci získali informace o světě, o jednotlivých kontinentech, o vybraných státech a tyto získané znalosti dovedli prakticky aplikovat ve svém životě. Učivo je provázáno s učivem dalším předmětů ŠVP. Žáky vedeme ke globálnímu pojmání světa ve všech souvislostech. Důraz je kladen na uvědomování si globálních problémů lidstva a pochopení nutnosti ochrany životního prostředí.

Vzdělávání vede k rozvíjení zájmu o obor, o poznávání vlastní země a regionů světa, k poznávání světa v globálních souvislostech, poznávání zeměpisných jevů, jejich vysvětlování a zdůvodňování, směřuje k porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem životního prostředí. Výuka dále vede k rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování, směřuje k dovednosti využívat poznatky k rozvíjení odpovědných občanských postojů, poskytuje žákům prostředky a metody pro porozumění geografických souvislostí. Žáci se naučí pracovat se zdroji geografických informací a jsou vedeni k dovednostem aplikovat geografické poznatky v praxi.

Vyučovací předmět **Zeměpis** se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících 1. a 2. stupně, je však úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Má následující časovou dotaci:

6. ročník – 1 hodina/týden

7. ročník – 2 hodiny/týden

8. ročník – 1 hodina/týden

9. ročník – 2 hodiny/týden

Výuka probíhá kmenové třídě a v terénu, učitel využívá dostupných materiálů. Důležité je, aby si žák v každé hodině uvědomil propojenost zeměpisných s obsahem vzdělání jiných vyučovacích předmětů - Český jazyk a literatura, Matematika, Dějepis, cizí jazyky, proto jsou některá témata součástí projektů. Jedním z hlavních cílů je naplnění vize intenzivní provázané výuky k získání uceleného všeobecného přehledu žáků.

Výchovné a vzdělávací postupy v předmětu **Zeměpis** směřují k utváření klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

Vedeme žáka:

- k volbě a využití vhodného způsobu učení
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky
- k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací
- k užívání správné terminologie a symboliky
- k pozitivnímu vztahu k učení, k posuzování vlastního pokroku
- ke kritickému zhodnocení výsledků svého učení
- k poznávání smyslu a cíle učení

Kompetence k řešení problémů.

Vedeme žáka:

- k vyhledávání, pochopení problému a diskusi o něm
- k nalézání a zvažování různých způsobů řešení

- k praktickému ověřování správnosti řešení, k aplikování osvědčených postupů při řešení problémů podobného charakteru
- ke kritickému myšlení, ke schopnosti obhájit svá rozhodnutí
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

Vedeme žáka:

- k jasnému a výstižnému formulování svých myšlenek a názorů
- k naslouchání druhým, k vhodné reakci na promluvy druhých
- k využívání získaných komunikativních dovedností
- k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- ke sdělování názorů, námětů a zkušeností
- ke správné prezentaci textů a obrazových materiálů

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáka:

- ke vzájemné spolupráci s ostatními žáky
- k upevnování dobrých mezilidských vztahů
- ke spolupráci v kolektivu na základě určených pravidel
- k utváření zodpovědnosti za svá jednání

Kompetence občanské

Vedeme žáka:

- k pochopení základních environmentálních souvislostí
- k aktivní ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

Vedeme žáka:

- k využívání získaných poznatků v praxi
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací
- k pochopení významu efektivní práce
- k dodržování pravidel bezpečného chování ve třídě i v terénu

Kompetence digitální

Vedeme žáky:

- k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- k využívání digitální technologie, aby si žák usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil svoji práci
- k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost
- k seznámení se s novými technologiemi, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizik jejich využívání

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura – správné psaní zeměpisných názvů – velká písmena, místa vzniku nejvýznamnějších literárních památek, místa narození literárních osobností, místa, v nichž se odehrávají děje nejvýznamnějších děl světové i české literatury

Cizí jazyky – správná výslovnost zeměpisných názvů

Matematika – měřítko mapy, převody jednotek, grafy a diagramy

Fyzika – sluneční soustava, vesmír, fyzikální vlastnosti látek

Chemie – chemické složení látek, nerostné suroviny, znečišťování životního prostředí

Přírodopis – rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky

Dějepis – kultura, náboženství, historie států

Výchova k občanství – politické a vládní systémy, demokratické principy, vlastenectví, rasismus

Informatika – zdroj aktuálních informací

Formy a metody práce:

- frontální výuka s obrazovým a filmovým materiálem a demonstračními pomůckami
- projektová výuka – práce s geografickými texty, nalézání souvislostí s tématy z dalších vyučovacích předmětů
- skupinová práce – práce s mapami, s globusem, s geografickými informacemi
- zeměpisné vycházky s pozorováním a měřením